

کرونولوژی تاریخ ایران باستان (ایلام تا ساسانی)

مؤلف: دکتر مهرداد نوری مجیری

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور	:	کرونولوژی تاریخ ایران باستان (ایلام تا ساسانی) / مولف: مهرداد نوری مجیری؛ ویراستار: الناز درویشی.
مشخصات نشر	:	تهران: ندای تاریخ، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	:	۱۷۶ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۵-۲۵-۳
فیفا	:	وضعیت فهرست‌نویسی
رده‌بندی کنگره	:	۱۴۰ DSR
رده‌بندی دیویی	:	۹۵۵/۰۱
سوره‌شناسی	:	۵۹۸۶۸۰۳

کرونولوژی تاریخ ایران باستان (ایلام تا ساسانی)

پدیدآورنده: مهرداد نوری مجیری
 حروفچی، صفحه‌آرایی و نظارت: موسسه و انتشارات ندای تاریخ
 طراح جلد: جمال سرور سندان
 چاپ اول: زمستان ۱۳۹۹
 تیراژ: ۵۰۰
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۷۵-۲۵-۳
 قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و در اختیار موسسه و انتشارات ندای تاریخ است.

فهرست

۹.....	قدمه مؤلف
۱۳.....	فصل اول: شاهنشاهی ایللام
۴۱.....	فصل دوم: شاهنشاهی ماد
۵۵.....	فصل سوم: شاهنشاهی هخامنشی
۷۹.....	فصل چهارم: شاهنشاهی مقدونی - سلوکی
۹۹.....	فصل پنجم: شاهنشاهی اشکانی
۱۲۳.....	فصل ششم: شاهنشاهی ساسانی
۱۵۷.....	منابع
۱۶۵.....	فهرست اعلام
۱۷۱.....	نمایه

مقدمه مؤلف

تاریخ واژه‌ای است که به دانش و اطلاعات درباره گذشته اشاره دارد و به نوعی تاریخ دانش گذشتگان و عبرتی برای آیندگان است. امروز تاریخ به عنوان شاخه‌ای از علوم اجتماعی در نظر گرفته می‌شود به خصوص زمانی که تأکید بر رویه مبحث کرونولوژی باشد. کرونولوژی به عنوان علمی برای محاسبه زمان یا دوره‌هایی از زمان است. رخدادها در تاریخ‌های دقیق وقوع آنها تعریف می‌شود. در واقع کرونولوژی به معنای تخصیص زمان‌ها به تاریخ‌های زمانی دقیق آنها می‌باشد که آن را علم قراردادن وقایع در زمان نیز نامیده‌اند. این توجه داشت که کرونولوژی یک علم محاسباتی است که به محاسبه زمان و نه اندازه‌گیری زمان می‌پردازد. ارائه حوادث تاریخی که براساس زمان وقوع آنها طبقه‌بندی شده باشند از پیشینه طولانی در سنت تاریخ نگاری برخوردار است. سال‌شمارها و سال‌نامه‌های رسمی در میان ملل متمدن جهان نشان نمونه‌های اولیه آثاری از این قبیل می‌باشند. امروزه در میان محققان و دانش پژوهان کشورهای مختلف اهمیت کرونولوژی به عنوان مرجعی با کاربرد وسیع برای همگان شناخته شده است. برخی مورخین روی گرایش‌های خاصی مطالعه و تحقیق نموده‌اند. براین اساس چندین روش متفاوت برای طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی به شرح ذیل وجود دارد:

۱- طبقه‌بندی اطلاعات به صورت زمان‌بندی شده یا به عبارتی طبقه‌بندی اطلاعات بر

مبنای وقوع زمانی رخدادها که همان علم کرونولوژی است.

۲- طبقه‌بندی اطلاعات براساس نواحی مختلف جغرافیایی.

۳- طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی بر مبنای ملیت‌های مختلف.

۴- طبقه‌بندی اطلاعات تاریخی به صورت موضوعی.

همانطور که اشاره گردید کرونولوژی که در فارسی آن را روزشمار یا تقویم تاریخ گویند به عنوان یک علم از دوره‌های قرون وسطی، رنسانس و باروک مورد توجه بوده است. بسیاری از نوشته‌های تاریخی مانند از آن ادوار در واقع همان کرونولوژی به معنای تخصیص رخدادها به تاریخ زمانی آن‌ها می‌باشد. هر نویسنده‌ای می‌تواند نسبی یا مطلق باشد. کرونولوژی نسبی، قرار گرفتن وقایع مربوط به یک زمان نسبت به یکدیگر و یک مبداء زمانی است ولی کرونولوژی مطلق، قراردادن وقایع رویدادها در تاریخ زمانی دقیق آن‌هاست. کرونولوژی مطلق یک دسته‌بندی ویژه از وقایع است که تاریخ نامید می‌شود.

کرونولوژی امروزه نظر برسی از منابع ایران را به خود جلب نموده است. کتاب‌ها و منابع و آثاری که به این شیوه نگارش می‌شوند، منابع بسیار مناسبی جهت علاقمندان و پژوهشگران است. زیرا آنان می‌توانند به سرعت و سبب به تاریخ و سیاست و اقتصاد و فرهنگ و هنر جامعه آن کشور آشنا گردند چرا که در یک زمان کوتاه اطلاعات زیادی منتقل می‌گردد، ولی تا کنون در کشور ما توجه کافی به تألیف، ترجمه و انتشار این گونه آثار دیده نشده است که امید است با تلاش مولفین و ناشرین محترم کمبودهای این زمینه رفع گردد. کتاب حاضر بر آن است تا اطلاعات فشرده‌ای از رویدادهای ایران قبل از اسلام از دوران اسلام باستان تا پایان شاهنشاهی ساسانی را در اختیار خوانندگان به ویژه دانشجویان علاقمند رشته تاریخ ایران قبل از اسلام قرار دهد.

در باب اثر فوق لازم می‌دانم مواردی را نیز به نظر خواننده محترم برسانم:

اثر فوق به ترتیب تاریخ وقوع حوادث و زمان وقوع هر رویداد با نهایت سهولت نگاشته شده است.

با وجود اختصار مطالب سعی گردیده است تا جایی که ممکن بوده هیچ یک از وقایع مهم از قلم نیفتد.

در تاریخ سلطنت برخی از شاهان و رویدادهای وابسته در کتب مختلف اختلافاتی در حدود

یک تا پنج سال دیده می‌شود بنابراین تلاش گردیده است که تواریخ به طور متوالی نگاشته شود و با توجه به تواریخ متعدد مندرج در کتب تاریخی و روایات، تاریخی که با توجه به متون اصلی با کمترین خطا عنوان گشته به قلم آورده شود.

در خاتمه شایسته است یاد نمایم از استاد فرهیخته مرحوم دکتر نادر میرسعیدی که مشوق و راهنمای اینجانب در امر تألیف این کتاب بوده‌اند. استاد دانشمندی که از محضر پرفیض ایشان بهره‌برده و اینک جایشان در میان ما خالی است و به رسم تعظیم و تکریم، این اثر را تقدیم خاطر آن مرحوم می‌نمایم و نیز سپاس بی دریغ از آقای دکتر میرزا محمد حسنی و خانم دکتر بهرخ جلالی که صحنه‌های سخن را علم‌پرور نموده و مشفقانه راه‌گشای نگارنده در اتمام و اکمال این اثر بوده‌اند و در نهایت از انتشارات ندای تاریخ و همکاران ایشان که با صبر و صرف زمان کوشش نمودند این کتاب به بهترین نحو ممکن به زیور طبع آراسته شود صمیمانه تشکر می‌نمایم. امید است اثر این مؤلف، امعان نظر اهل فن قرار گیرد.

مهرداد نوری مجیری

آبان ۱۳۹۷